

MRO –AKTUELLT (9/2013)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 24 september 2013

Budgetpropositionen

Regeringens budgetproposition för 2014 presenterades onsdag 18 september. Du hittar det som berör museitrafik på <http://www.regeringen.se/sb/d/16886/a/223709>.

Gå till Utgiftsområde 22 Kommunikationer, hämta denna pdf-fil -> gå till sid. 93 högra spalten. Där står följande att läsa under rubriken "Regeringens överväganden".

"Under 2013 har Transportstyrelsen på regeringens uppdrag analyserat konsekvenserna av att fullt ut tillämpa de nya finansieringsprinciperna (dnr N2013/1368/TE). Transportstyrelsen bedömer att effektiviseringar och kostnadsbesparingar i verksamheten kommer att göra det möjligt att tillämpa självkostnadsbaserade avgifter för tillsyn, tillståndsprovning och registerhållning utan att belastningen på aktörerna inom transportområdet generellt sett blir mer än begränsad. Inom några delområden bedömer Transportstyrelsen dock att det saknas tillräckliga möjligheter till effektiviseringar och att subventioner av avgifterna därför behövs. Det gäller kulturhistorisk verksamhet..."

Titta även på utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Gå till sid 120 vänstra spalten, där står:

"Svenska museer fortsätter att locka till besök runt om i landet. Enligt Myndigheten för kulturanalys gjordes under 2012 mer än 17,4 miljoner besök vid landets museer. Utöver dessa besök gjordes uppskattningsvis ca 10 miljoner besök vid landets drygt 1 400 arbetslivsmuseer. Arbetslivsmuseerna, som till stor del drivs av ideella krafter, är exempel på det värdefulla bidrag som det civila samhället står för inom museisektorn."

MRO:s höst och årsmöte 5-6 oktober 2013

Du har väl inte glömt att anmäla dig? Sista dagen för betalning är 2 oktober. För detaljer se föregående MRO-Akt.

Upprop till de föreningar som under de senaste åren haft kontakter – skriftväxlingar – ansökningar relaterade till Transportstyrelsen

Säkerhetsgruppen träffas fredagen 28 september. Jag upprepar därför min tidigare uppmaning. Hör av er!

MRO Miljöseminarium på Uppsala universitet 19 oktober

Du har väl inte glömt att anmäla dig? Sista dagen för anmälan är 17 oktober. För detaljer se föregående MRO-Akt.

MRO:s vårmöte 2014

Vårmötet 2014 har Nässjö Järnvägsmuseum vänligen erbjudits sig att vara värd för. Datum för mötet bestäms under höstmötet.

Säkerhetsseminarium

Vårt säkerhetsseminarium från januari 2013 kommer att få en uppföljning. Du ska reservera helgen 18-19 januari 2014 för detta. Platsen blir liksom förra tillfället Mjölby stadshotell. MRO:s styrelse anser seminariet vara mycket viktigt och subventionerar därför arrangemanget rejält. Ledarna är desamma: Peter Sjöquist och Peter Heller. Önskemålet om en uppföljning var starkt från årets deltagare. Deltagarna bör liksom i vintras vara säkerhetsansvariga eller motsvarande inom våra

MRO –AKTUELLT (9/2013)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 24 september 2013

föreningar. Samtliga föreningar bör vara representerade! Du med ansvar inom din förening se till så att lämplig person anmäler sig till info@museibanorna.se. Fler detaljer i kommande MRO-Akt.

Branschseminarium på Sveriges Järnvägsmuseum

Som framgick av förra MRO-Aktuellt så inbjuder Sveriges Järnvägsmuseum, JHRF och MRO till årets seminarium för verksamma i järnvägsmuseibranschen lördagen den 1 februari 2014. Fler detaljer så småningom

Ragnar Hellborg / Jonas Svartlok / Robert Sjö

Arbetslivsmuseer

Nu är det hög tid att nominera till utmärkelsen Årets Arbetsmyra 2014. Arbetsmyran utses av Arbetets museums vänförening. Prisutdelning kommer att ske 24 januari 2014. Känner du någon på ett arbetslivsmuseum som är alldeles speciell? Någon som kämpar på med sitt museum och förtjänar att uppmärksammas? Nominera i så fall denne till utmärkelsen Årets Arbetsmyra! Nomineringen skickas senast 15 oktober 2013 till:

nominering@arbetslivsmuseer.se eller till Årets Arbetsmyra – Arbetets museum, Laxholmen, 602 21 Norrköping.

Kurs i Kulturmiljöpedagogik – tidsresor

Datum: 29-30 oktober, Plats: Ebbamåla bruk, Hovmansbygdsvägen 610, Olofström, Blekinge. Kostnad: Kursen genomförs inom Arbetets museums satsning Kunskapscentrum för arbetslivsmu-

seer och är därför kostnadsfri. Mat och övernattnings ingår. Kursen är ett samarbete mellan Arbetets museum, ArbetSam, Kalmar läns museum och Ebbamåla bruk. Är du intresserad? Kontakta Lovisa på ArbetSam: lovisa.a.grentzelius@arbetsam.com

Föreningens verksamhet

Nedan följer på separata sidor MRO:s verksamhetsberättelse för tiden oktober 2012 till september 2013. Den kommer att föreläggas årsmötet lördagen den 5 oktober 2013.

MRO –AKTUELLT (9/2013)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 24 september 2013

MRO:s verksamhet tiden oktober 2012 – september 2013

Nedan följer ett sammandrag av föreningens verksamhet mellan årsmötena 2012 och 2013. Flera detaljer om olika aktiviteter kan hittas i de olika protokoll som förts vid föreningsmöten samt i de elva MRO-Aktuellt som utkommit under verksamhetsåret. Alla dessa dokument går att hitta på MRO:s hemsida. Alternativt att rekrytera från ordföranden.

Möten

Höst- och årsmöte

Det nu gångna verksamhetsåret inleddes med att MRO höll sitt höst- och årsmöte i Jädraås och utmed JTJ och med denna förening som värd. Mötet var förlagt till helgen 5-6 oktober. Vid mötet omvaldes *Ragnar Hellborg* som ordförande. Till styrelseledamöter omvaldes *Johan Vinberg* och *Lars Granström*. Till revisor och revisorsuppleant omvaldes *Thomas Lange* respektive *Sven Fernqvist*. Till valberedning omvaldes *Per-Olof Söderpalm* och *Ante Svensson*.

Vårsmöte

MRO höll sitt vårmöte lördagen 2 mars 2013 på Teknikens och Sjöfartens hus i Malmö med Museispårvägen i Malmö som värd.

Styrelsemöten

Styrelsen har träffats vid totalt 6 möten under verksamhetsåret. Inga formella protokoll förs vid dessa möten, endast minnesanteckningar. Därutöver förekommer styrelseledamöterna emellan täta kontakter via e-post, då så behövs.

Andra organisationer

JHRF

MRO och *JHRF* har kontakter både på styrelse- och - om tillfälle ges - på föreningsnivå. Under det gångna året har det dock inte varit möjligt att hållas något gemensamt medlemsmöte. Däremot så träffades de båda styrelserna under en helg i februari.

FEDECRAIL

Den europeiska paraplyorganisationen FEDECRAIL höll sitt årsmöte i Frankrike och Albi under tre dagar (plus ett antal utfärdsdagar) i mitten av april. Under de tre konferensdagarna var MRO representerad genom styrelseledamot *Johan Vinberg* och *Ante Svensson* från GHJ. MRO hade i ett öppet brev några månader tidigare kritiserat FEDECRAIL:s styrelsen för dess hanterande av ett EU-projekt som skulle kunna leda till kulturbidrag för ett antal museijärnvägar i Europa. Uppenbarligen var just det öppna brevet i sig en källa till irritation ty själva sakfrågan tenderade komma i skymundan på bekostnad av att MRO valt att informera alla Fedecrail föreningar om vårt missnöje. Just detta ältades en hel del med *Vinberg* och *Svensson* enskilt under konferensdagarna men togs även upp av Fedecrail:s president *David Morgan* under själva årsmötet.

Dock har Fedecrailstyrelsen efter mötet i Albi per brev till MRO:s styrelse korrekt bemött kritiken och även bett om ursäkt för hanteringen av ärendet. Därmed anser vi från MRO:s sida att saken är utagerad och avklarad.

Dock har brevet ändå lett till en skärpning från Fedecrailstyrelsens sida som nu är betydligt bättre på att informera i god tid. Likaså ville Fedecrail:s "EU-bidragkonsult" *John Jones* fortsättningsvis ha med *Ante*

MRO –AKTUELLT (9/2013)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 24 september 2013

Svensson i framtida liknande bidragsprojekt vilket Jones föreslog årsmötet och fick bifall till.

Till samtliga delegater vid årsmötet utdelades FEDECAIL-PASSPORT, en europeisk variant på vårt MRO-kort. Det blev fjärde året som detta testas efter flera års utredande. Med detta i handen kan innehavaren få förmåner då denne besöker de föreningar i Europa som har anmält sitt deltagande. Tyvärr är antalet deltagande föreningar i Europa än så länge begränsat. Två publikationer som distribueras av FEDECRAIL – *Update* och *Eastern Star* – finns tillgängliga på MRO:s hemsida.

Organisationer, myndigheter

Transportstyrelsen (TS)

Under året har MRO vid olika tillfällen utarbetat och lämnat in remissvar på sådana TS-remisser som berör museiverksamhet. (Alla remissvar finns på MRO:s hemsida.) Under hela året har en arbetsgrupp (bestående av ordföranden, Sven Fredén och Björn von Sydow) noggrant följt TS agerande vad beträffar avgifter och regelförändringar.

Ett av de viktigaste besluten som tagits under året är att avgiften för fordonsregistrering för museifordon slopas från 1 januari 2014. Ett annat är att förslaget om psykologtest för blivande ledare av tågrelser (t ex tkl) och förare av tåg drogs tillbaka efter att MRO:s remissvar redogjort för hur vår utbildning i verkligheten går till. Andra TS-avgifter som föreningar med fristående järnvägsnät är befriade från är avgifter för tillsyn och kontrollavgifter för tillståndsprövning mm.

Riksdag och regering

TS slutsvar på uppdraget i regleringsbrevet för 2012 lämnades till näringsdepartementet vid månadsskiftet februari-mars. Departementet beslöt att remissända detta till bland annat MRO. I vårt remissvar påpekade vi att en tung återstående avgiftspost är godkännande av utbildningsplaner. Telefonkontakt med departementet under senaste tiden tyder på att det arbetas på att ge TS möjlighet att befria oss från även denna avgift.

Riksantikvarieämbetet (RAÄ)

RAÄ utannonserade - liksom året innan - i slutet av 2012 möjligheten att söka bidrag för verksamheter inom kulturmiljöområdet för år 2013. MRO:s styrelse och arbetsgrupp för säkerhet utarbetade strax före jul en ansökan på omkring 100 kkr. En bit in på det nya året kom beslutet att MRO tilldelats 90 kkr. Pengarna kommer väl till pass för de olika projekt som MRO driver: säkerhetsseminarium, miljöseminarium, renoveringsseminarium, Almedalsdeltagande, Fedecrails arrangemang etc.

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) – Arbetets Museum

Som medlem i ArbetSam försöker MRO att delta i de träffar som anordnas av ArbetSam. Samarbetet inom ArbetSam med till exempel Segelfartygens förbund, Sveriges Ångbåtsförening, Sveriges Maritima Center är viktiga för MRO. Frågeställningarna är många gånger likartade. Torsten Nilsson spelar en mycket viktig roll för detta samarbete. Under ArbetSams årsmöte i maj 2013 invaldes MRO:s ordförande i organisationens styrelse.

MRO –AKTUELLT (9/2013)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 24 september 2013

Sveriges Järnvägmuseum

Lördagen den 17 november anordnade MRO tillsammans med JHRF och Sveriges Järnvägmuseum det årliga Branschseminariet. Åtta olika föredrag fyllde dagen på museet i Gävle.

Försäkringsarrangemang

Det avtal som vår försäkringsmäklare Marsh förhandlade fram och slöt för några år sedan löper ut kommande årsskifte 2013-2014. Vårt nuvarande avtal är tecknat med Folksam. Arbetet med att upphandla ett nytt avtal från årsskiftet har pågått under en god bit av pågående verksamhetsår. Förnyelsearbetet inleddes med insamling av information från föreningarna tillsammans med ev. förändringar i egendomsvärden mm. Inbjudningar har av Marsh sänts ut till ett antal försäkringsbolag. Under november planeras upphandlingen att genomföras.

Övrigt

Seminarium i säkerhet

Helgen 19-20 januari hölls MRO:s seminarium i järnvägssäkerhet. Peter Sjöquist, till vardags trafiksäkerhetschef vid SJ AB, och Peter Heller, till vardags trafik- och säkerhetschef vid CFL cargo Sverige AB, var liksom vid tidigare träffar seminarieledare och skötte denna uppgift på ett utomordentligt sätt. Totalt omkring 20 personer deltog i seminariet. Deltagarna var eniga om det stora värdet av denna typ av träffar. Den kommer därför att upprepas, närmast i januari 2014.

Seminarium på temat renovering och restaurering

Helgen 21-22 september anordnade MRO och Smalspåret i Västervik (FAS/TJF) semi-

narieret "Rätt renoverat – hur gör vi?".

Magnus Andersson med kollegor hade arrangerat ett mycket uppskattat och välbesökt seminarium. Totalt deltog närmare 25 personer från MRO-föreningarna. Bland föreläsarna fanns antikvarier från bl. a. Sveriges Järnvägmuseum och Länsstyrelsen i Kalmar län. Deltagarna vid detta seminarium var också eniga om värdet av denna typ av sammankomster för att sprida kunskap och utbyta erfarenheter. Om ekonomin medger kommer seminariet därför att upprepas under nästa år. Oaktat detta togs nya steg kring samverkan mellan föreningarna. En utförligare rapport från renoveringsseminariet kommer i MRO-Akt nr 10/2013.

MRO-Aktuellt

Nyhetsbladet har under verksamhetsåret utkommit med 12 nummer (inklusive detta som innehåller verksamhetsberättelsen). 3 nummer utkom under den del av 2012 som hör till verksamhetsåret, övriga 9 nummer under 2013. Antal sidor per nummer varierar mellan några få och upp till sju-åtta sidor. Utgivningen är något oregelbunden, den sker vid behov.

MRO-korten

MRO-korten för 2013 distribuerades med början under Hjulmarknaden i Stockholm i slutet av november 2012 och per post till de som inte kunde närvara vid denna sammankomst. Totalt har omkring 1300 kort distribuerats till de olika föreningarna.

MRO TRI-grupp

Gruppen är i slutfasen av sitt arbete. Under kommande höstmöte i Munkedal helgen 5-6 oktober kommer slutresultatet att presenteras för mötesdeltagarna.

MRO –AKTUELLT (9/2013)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 24 september 2013

MRO PR-grupp

Gruppen består av två personer och arbetar tillsammans med JHRF:s motsvarande grupp också på 2 personer. Två arrangemang hanteras för närvarande: Tågsläpp och Almedalsdeltagandet.

Tågsläpp

Årets Tågsläpp ägde rum den 21 april. I arrangemanget deltog 28 föreningar. Marknadsföringen skedde i form av helsidesannonser i Tågssommar 2013 samt på Järnvägsmuseums Vänners hemsida. Tågsläpp är ett bra initiativ för att göra järnvägshobbyn populär.

Almedalen

MRO:s och JHRF:s arrangemang i Almedalen i juli 2011 och 2012 upprepaden den gångna sommaren. Två seminarier med MRO:s ordförande som deltagare hölls. Ett tillsammans med JHRF:s ordförande Jonas Svartlok och Sveriges Järnvägsmuseums chef Robert Sjöo med den samlande titeln *Järnvägsmuseernas samhällsnytta*. Hellborgs bidrag hade titeln *Museibanorna – dess besökare, ekonomi och påverkan på den kommersiella omgivningen*. Ett annat seminarium hade titeln *Handens kunskap* och var ett samarbete med ArbetSam, bil-, flyg- och båthistoriska föreningarna. Hellborgs bidrag i detta seminarium hade titeln *Att restaurera järnvägsmaterial och järnvägsmiljöer*. 20-25 åhörare fanns vid varje seminarium.

Ett antal träffar med riksdagsledamöter och andra beslutsfattare ägde också rum under veckan. Förhoppningen är att kunna fortsätta deltagandet även nästa sommar.

Arrangemanget är viktigt för att hamra in hos beslutsfattare att järnvägsmuseivärlden finns och utgör en viktig kultur- och teknikbevarare. Tyvärr kostar det också pengar. Hyra av plats i hamnen för godsvagnen som utgör vår bas, transporter, el etc. hamnar på storleksordningen 60 kkr. Kostnaderna delas lika mellan MRO och JHRF. Almedalsvecka är ett stort arrangemang med över 1.700 olika evenemang och över 2.200 seminarier. Under denna vecka finns de flesta av Sveriges beslutsfattare i Almedalen.

MRO Fedecrail grupp

Johan Vinberg och Ante Svensson har under sensommaren, sedan gruppen formulerades, analyserat och funderat på hur MRO ska kunna bidra till en effektivare organisation. Dock är diskussionerna fortfarande på idéstadiet och det är än så länge för tidigt att nämna några konkreta idéer.

MRO Tjej-grupp

Är i sin linda att starta en verksamhet för att värva fler aktiva kvinnor till våra föreningar. Erfarna aktiva kvinnor formerar just nu en grupp.

Tågssommar

Liksom tidigare år har *Tågssommar* distribuerats via deltagande föreningar. Den har också sänts med som bilaga till vissa branschtidningar, till exempel SJK:s tidskrift *TÅG*, Föreningen på spåret och Evenemangskalender.

MRO prenumererar hos JärnvägsInfo-Förlaget på dessa två elektroniska tidskrifter för sina medlemmars räkning.

Ragnar Hellborg
MRO:s ordförande